

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจของนักลงทุนไทยในเวียดนาม

โดย : นางสาว กฤษณา นิลครี

ชื่อปริญญา : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ปีที่เสนอ 2539

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของนักลงทุนไทยในการดำเนินธุรกิจในประเทศเวียดนาม โดยแยกปัจจัยต่างๆ เป็นปัจจัยภายในและภายนอก รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบของปัจจัยต่างๆ ที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จต่อการลงทุนในต่างประเทศ และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเหล่านี้ โดยผลจากการศึกษาส่วนหนึ่งสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะแก่นักธุรกิจไทยที่จะไปลงทุนในต่างประเทศ และเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจไปลงทุนในต่างประเทศให้ประสบความสำเร็จ

การศึกษานี้ได้นำข้อมูลจากการสำรวจนักธุรกิจที่เข้าไปดำเนินธุรกิจในเวียดนาม โดยแบ่งเป็น 2 ระดับคือการสำรวจทางไปรษณีย์ และ การสำรวจโดยการสัมภาษณ์ สำหรับการสำรวจทางไปรษณีย์ เป็นการศึกษาด้วยการสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม และจากการตรวจสอบการมีอยู่จริงของบริษัทไทยที่เข้าไปดำเนินธุรกิจในเวียดนามพบว่ามีอยู่จริงจำนวน 42 บริษัท ผู้วิจัยเลือกสำรวจบริษัททั้ง 42 บริษัท เพื่อให้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความถูกต้องและได้รับความเชื่อมั่นมากที่สุด และได้ส่งแบบสอบถามเพิ่มเติมไปยังบริษัทที่เข้าไปดำเนินธุรกิจแล้วประสบความล้มเหลว จนต้องเลิกกิจการจำนวน 3 ราย เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับบริษัทที่ประสบความสำเร็จ ส่วนการสำรวจโดยการสัมภาษณ์ เป็นการศึกษาข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมโดยการสัมภาษณ์บริษัทแม่ในประเทศไทยจำนวน 20 บริษัท ซึ่งทั้งหมดนี้อยู่ใน 31 บริษัทที่ได้กรอกแบบสอบถามกลับมาให้

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์แบบพรรณนา (Descriptive Method) เป็นหลัก และใช้การวิเคราะห์ในเชิงปริมาณ (Quantitative Method) ในการประมาณผลบางส่วน การวิเคราะห์เชิงปริมาณ ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดลำดับความสำคัญของมูลเหตุจุงใจและปัจจัยความสำเร็จต่างๆ การทดสอบสมมติฐานของการศึกษานี้โดยใช้ตัวแบบสถิติ t และตัวสถิติเมน-

วิทนีย์ โดยโปรแกรมสถิติสำหรับ SPSS (Statistical Package for the Social Science)

จากการศึกษาพบว่าผลการศึกษาเป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. มูลเหตุจุงใจหลัก ที่ดึงดูดให้นักธุรกิจตัดสินใจเข้าไปลงทุนในเวียดนาม คือ ความต้องการตลาดใหม่ในประเทศเวียดนาม รองลงมาคือความต้องการแรงงานราคาถูก และอันดับที่สามคือต้นทุนการผลิตโดยรวมมีราคาถูก
2. ปัจจัยภายในที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจเรียงลำดับตามความสำคัญสูงสุดสามอันดับแรกคือ การที่บริษัทมีกลยุทธ์ในการบริหารบิรชั้ห์ในเวียดนามชัดเจน บริษัทมีนโยบายชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรของบริษัทในเวียดนาม และผู้ถือหุ้นฝ่ายไทยมีอำนาจในการบริหารมากกว่าฝ่ายเวียดนาม
3. การจัดลำดับความสำคัญของแต่ละปัจจัยภายนอกพบว่าการทำได้ยากเนื่องจากคะแนนเฉลี่ยทางกลุ่มใกล้เคียงกันมาก แต่สามารถจัดแบ่งประเภทได้เป็นกลุ่มๆ คือ (1) ปัจจัยที่เกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบธุรกิจ (2) ปัจจัยที่เกี่ยวกับช่วงเวลาลงทุน ตลาดในประเทศเวียดนาม ลักษณะธุรกิจที่เหมาะสมกับประเทศไทย และการติดตามภาวะเศรษฐกิจ (3) ปัจจัยที่เกี่ยวกับภาษาและความเข้าใจชนบทรัมเนียมประเพณี (4) ปัจจัยเกี่ยวกับแรงงาน เช่นระดับของค่าแรง และคุณภาพของคนงาน (5) ปัจจัยเกี่ยวกับแหล่งที่ตั้งโรงงานในประเทศเวียดนามมีความเหมาะสม (6) ปัจจัยเกี่ยวกับความมั่นคงของบริษัทผู้ลงทุนทั้งในด้านการเมืองและการผลิตเช่นธุรกิจในไทยมีผลประกอบการดีอยู่ก่อนแล้ว หรือการมีแหล่งเงินกู้ฉุกเฉินในการถือหุ้นบริษัทประสบปัญหาทางด้านการเงิน
4. การทดสอบสมมติฐานว่าปัจจัยตัวใดมีความสำคัญต่อผลสำเร็จในการดำเนินธุรกิจในประเทศเวียดนามพบว่า ปัจจัยภายนอกที่มีความสำคัญมากอย่างมีนัยสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจคือ (1) ปัจจัยเกี่ยวกับกฎหมายระเบียบทางราชการ และภาษีอากร (2) ภาษา และระเบียบวัฒนธรรมประเพณี (3) แหล่งที่ตั้งโรงงาน (4) ช่วงเวลาที่เข้าไปลงทุนในประเทศ

เวียดนามมีความเหมาะสม (5) ตลาดในประเทศเวียดนามมีศักยภาพและเติบโตดีและ (6) ติดตามภาวะเศรษฐกิจในประเทศเวียดนามอย่างสม่ำเสมอ ความสำคัญของปัจจัยภายนอกสองปัจจัยแรกมีความสำคัญมากสามารถยืนยันได้จากการวิจัยจากการสัมภาษณ์ สำหรับปัจจัยภายนอกที่มีผลมากอย่างมีนัยสำคัญต่อความสำเร็จคือ การที่บริษัทมีกลยุทธ์ในการบริหารบริษัทในเวียดนามชัดเจน และการที่บริษัทมีนโยบายชัดเจนในการพัฒนาบุคลากรของบริษัทในเวียดนาม

5. การทดสอบเบรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจระหว่างกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ และกลุ่มที่ไม่ประสบความสำเร็จ แสดงให้เห็นว่าหัวหงส์ของกลุ่มต่างให้ความสำคัญต่อปัจจัยต่างๆ ในระดับที่เท่ากันหรือเหมือนกัน

6. การสัมภาษณ์รายบุรุษช่วยเสนอกรณีตัวอย่างสำหรับความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ รวมทั้งให้รายละเอียดเกี่ยวกับสาเหตุของความล้มเหลวในบางบริษัท เช่น การคาดหมายผิดพลาดในด้านตลาด กฎระเบียบเกี่ยวกับธุรกิจในประเทศไทยเวียดนามที่ไม่ชัดเจน การไม่ดำเนินธุรกิจอย่างตรงไปตรงมาของบริษัทไทย และการขาดความตั้งใจจริงในการวางแผน และควบคุมธุรกิจให้เป็นไปตามเป้าหมาย

นอกจากนี้การสัมภาษณ์ยังช่วยนำเสนอปัญหาอุปสรรคของการทำธุรกิจในประเทศเวียดนามซึ่งปัญหาหลัก ได้แก่ กฎระเบียบเกี่ยวกับธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สาธารณูปโภคที่ยังไม่พอเพียง และการขาดแคลนแหล่งเงินกู้ในการทำธุรกิจ เป็นต้น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศของรัฐบาลไทย ได้แก่ การมีนโยบายส่งเสริมอย่างจริงจัง การสนับสนุนทางภาษีในรูปแบบต่างๆ และด้านเงินกู้ รวมทั้งการให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารของการลงทุนในต่างประเทศ